

Тусь Наталія Миколаївна,
Національний університет “Острозька академія”

КЛЮЧОВІ ЛІНГВІСТИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ПРАЦЯХ

У статті розглядаються особливості використання граматичної інформації у лексикографічних носіях, а також визначається місце і роль граматики у процесі оволодіння різними видами мовленнєвої діяльності.

Ключові слова: лексикографічний, інтерференція, граматичний аспект.

This article deals with the peculiarities of the grammatical information usage in the lexicography, the determination of the place and role of grammar in the different speech activities mastering.

Key words: lexicographical, interference, grammatical aspect.

Складові частини мовної системи у зв'язку з певними об'єктивними чинниками з часом трансформуються. У тому числі виокремлюється й найбільш стійка інформація щодо змін граматичної будови. В сучасній англійській мові під впливом різних міжваріантних та міжмовних контактів створюються умови для широкої граматичної інтерференції. [1] Зважаючи на практичні та нормативні потреби мовного атрибуту, граматика широко використовується в лексикографічних носіях англійської мови.

Постановка проблеми. Незважаючи на достатню кількість і високу інтенсивність досліджень у сфері англійської граматики та лексикографії загалом, на сьогоднішній день тема не достатньо опрацьована і потребує практичної розробки в контексті аналізу англомовних словників.

Мета і завдання дослідження. Мета даної роботи полягає у визначенні особливостей використання граматичної інформації у лексикографічних носіях.

Відповідно до мети роботи поставлено та вирішено такі завдання:

- визначити місце і роль граматики у процесі оволодіння різними видами мовленнєвої діяльності;
- порівняти використання граматики у словниках англійської мови.

Об'ектом дослідження є граматична інформація в словниках англійської мови.

Предметом дослідження є лексикографічні носії англійської мови.

Дослідивши місце і роль граматики у процесі оволодіння різними видами мовленнєвої діяльності, ми з'ясували, що для здійснення граматичних досліджень використовують структурні і функціональні підходи, згідно яких було доведено, що граматика позиціонує в словниках на основі практичних і нормативних потреб і вимагає дотримання норм, які є загальноприйнятими і потребують тверезого втілення в мовне середовище. [2] Короткий виклад ключового граматичного матеріалу у лексикографічній сфері забезпечує правильність вживання слів і словосполучень у мовленні.

Для легкого і доступного вивчення слів в англійській мові не існує чітких формул, проте наявність граматичних норм та правил допомагає мовцеві не лише орієнтуватися в певній мовній ситуації але і бути учасником мовних переговорів. Зважаючи на інтенсивність використання граматики в словниках англійської мови, мовець може легко покластися на її структурні підходи, оскільки без граматичних аспектів слова не мають значення. В даному контексті надзвичайно важливо зрозуміти, яка саме граматична інформація є ключовою та корисною для того, щоб легко вивчати слова.

Більшу варіативність щодо використання граматики і її змін у словниках англійської мови можна простежити безпосередньо у відповідних лексикографічних носіях, в яких виокремлено граматичні структури і явища. Для порівняльного аналізу за основу ми взяли такі словники як: “Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English (6th edition)”, “Nova Knyha For Advanced Learners”, “Nova Knyha Dictionary Usage English-Ukrainian”, “The BBI Combinatory Dictionary of English, 1986”. Таким чином, зважаючи на порівняльну характеристику, ми прослідкували чітку картину стислого опису граматичних парадигм, лексичних сполучень слів. Беручи до уваги структуру укладання кожного з цих словників, варто

зазначити, що чіткі варіанти граматичної інформації вживаються таким чином, що людина, яка використовує словник, знаходить адекватні та оптимальні граматичні форми.

Висновки. При визначенні основних напрямків вдосконалення вивчення слів за рахунок освоєння відповідної граматичної інформації було виявлено, що усвідомлення та розуміння базових правил граматики дозволяє досягнути автоматизму в запам'ятовуванні слів, адже на сьогоднішній день, структура словника базується не лише на описі лексичних одиниць, але і на чіткій їх взаємодії з граматичною інформацією.

Література:

1. Слободинська Т. С. Функціональна граматика в контексті системних міждисциплінарних досліджень мовленнєвої комунікації. – Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npcdu/Philology.Linguistics/2009_92/92-23.pdf
2. Штелинг Д. А. Грамматическая семантика английского языка (Фактор человека в языке) / Д. А. Штелинг. – М., 1996. – Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/natural/vlnu/Fil/2008_45/14.%20Lutsan.pdf
3. Benson M., Benson E., Ilton R. The BBI Combinatory Dictionary of English – Moscow – 286 p.
4. Nova Knyha Dictionary Usage English-Ukrainian // Гороть Є. М., Коцюк Л. М., Маліман М. М., Павлюк А. Б.
5. Nova Knyha For Advanced Learners // Бєлов С. Р., Горєв Є. І.
6. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English (6th edition)